

Høringssvar fra

'Udkast til Forslag til Lov om elektroniske cigaretter m.v.'

Klarup, d. 15. januar 2016

Indhold

Indledende kommentarer	1
Problematiske definition af e-cigaretter	2
Høje gebyrer vil ødelægge branchen	3
Forbud mod reklamer	4
Et forbud i forklædning	5
En kort opsummering	6
Noter	6

Indledende kommentarer

Vi vil i det dette høringssvar gennemgå 'Udkast til Forslag til lov om elektroniske cigaretter mv.'. Vi vil belyse de problemstillinger, vi ser, med implementeringen af loven i dens nuværende udformning. Samtidig vil vi forsøge at forklare, hvorfor denne vil kunne få store konsekvenser for mange små og mellemstore forhandlere, importører og producenter af e-cigarett udstyr i Danmark.

Overordnet vil vi gerne rose regeringen for initiativet til en regulering af markedet for e-cigarett i Danmark. At få indbyrdes tilnærmet lovgivningen på tværs af medlemsstaterne i EU, som formålet også er med Tobaksvaredirektivet artikel 20, det hilser vi velkommen. Der er flere initiativer i loven, som vil sikre, at de produkter der indføres og sælges på det danske marked, overholder en vis, dog endnu ikke defineret, standard. Ligeledes er det meget positivt, at der indføres en aldersbegrænsning på salg af e-cigarett – det er noget, der er blevet efterspurgt længe fra mange interessenter – både i og udenfor e-cigarett branchen.

Brancheforeningen for E-cigarett Forhandlere (BECIG) ser denne lovgivning falde godt i tråd med de initiativer, som vi allerede har sat i værk. Disse initiativer indbefatter bl.a. arbejde med standardisering af produkter, i samarbejde med Dansk Standard og europæiske CEN, og uddannelse af vores medlemmer, der skal styrke medlemmernes viden inden for brancherelaterede emner som elektronik, udstyr og hygiejne i omgangen med e-væsker. Det er vores opfattelse, at en gennemtænkt og korrekt implementeret lovgivning, i forening med en branche der ønsker at leve op til øgede krav, vil kunne gøre det danske marked for e-cigarett attraktivt for nye såvel som etablerede aktører. Det vil samtidig også gøre markedet gennemsigtigt til glæde for forbrugerne.

Vi ser som sagt visse problemer med lovgivningen, men det er vores ønske og håb, at vores høringssvar kan indgå i en debat om en tilpasning af lovforslaget, så dette ender med en proportionel og fair lovgivning, til glæde for alle interessenter på det danske e-cigarett marked.

På vegne af Brancheforeningen for E-cigarett Forhandlere

Michael Larsen, formand

Problematiske definition af e-cigaretter

I lovforslaget er e-cigaretter defineret meget bredt:

"Et produkt, der kan anvendes til forbrug af nikotinholdig damp gennem et mundstykke, eller dele af et sådant produkt, herunder en patron, en genopfyldelig tank og en anordning uden patron eller genopfyldelig tank. Elektroniske cigaretter kan være til engangsforbrug eller genopfyldelige ved hjælp af en genopfyldningsbeholder og en genopfyldelig tank eller genlades med engangspatroner."

Denne definition kan give problemer, da loven siger, at alle e-cigaretter skal indberettes til Sikkerhedsstyrelsen. En lang række produkter, der ikke er i direkte kontakt med e-væske, vil falde ind under kategorien e-cigaretter. Det gælder bl.a. mundstykker, der sælges separat - og alene er et lille stykke plastik. Det gælder også batterier, der sælges separat, og kan anvendes sammen med et bredt udvalg af tanke. Disse produktkategorier alene udgør i omegnen af 75 % af markedet, og dermed ca. 3.750 forskellige produkter. Det vil ikke alene pålægge e-cigaret branchen og Sikkerhedsstyrelsen en enorm byrde at skulle sende disse produkter gennem en indberetningsproces; det vil også have den følgevirkning, at en lang række produkter, der ikke er e-cigaretter, nu pludselig bliver defineret som en sådan. Bl.a. findes der på markedet tanke, der kan monteres på en mobiltelefon og bruge dennes batteri - hvilket efter den danske definition, gør mobiltelefonen til en e-cigaret. Ligeledes vil lommelygter, der bruger samme batterier og har samme udformning som visse e-cigaret batterier, risikere at ende som e-cigaretter.

I England har den engelske regering, i deres udkast til en definition på e-cigaretter (1), valgt en metode, som meget mere præcist definerer en e-cigaret, og hvad der skal indberettes til myndighederne.:

"Produkter der kræver indberetning, er begrænset til hele eller dele af det udstyr, der specifikt indeholder, eller kan indeholde, nikotin i form af e-væske. Derfor vil produkter som engangsbeholdere og tanke kræve indberetning. Men udstyr som mundstykker, batterier og andre dele, der kan defineres som individuelle komponenter, vil ikke kræve indberetning."

Deres metode betyder, at det alene er den del af e-cigaretten, der er i kontakt med e-væsken, der anses for værende en e-cigaret. Den engelske måde at definere en e-cigaret betyder, at langt færre produkter skal indberettes til myndighederne. Det betyder et langt mindre pres på den engelske branche og de engelske myndigheder, der er ansvarlige for at håndtere indberetningerne. Det betyder også, at den engelske lov i langt højere grad vil være fremtidssikret, da man adskiller produkterne, og dermed ikke risikerer at for mange produkter ender med at blive kategoriseret som e-cigaretter.

Vores forslag er, at man i langt højere grad læner sig op af den engelske definition, da man derved sikrer, at alene de produkter, hvis kvalitet og sikkerhed er essentiel for forbrugeren, i e-cigaret sammenhæng, er underlagt et krav om indberetning. Eksempelvis er batterier allerede gennem CE-mærkning underlagt væsentlige krav til kvalitet og standarder.

Høje gebyrer vil ødelægge branchen

De samlede gebyromkostninger, og dermed samlede direkte omkostninger for branchen ved lovens ikrafttrædelse, er forklaret i lovforslagets bemærkninger punkt 4. Deri retfærdiggør man, at et beløb på ca. 10,1 millioner kr. skal dække Sikkerhedsstyrelsens udgifter til registrering af indberetninger. Disse udgifter skal dækkes af et gebyr på 36.900 kr. for anmeldelse af et produkt, samt 14.700 kr. for årlig opretholdelse. Hvad de høje gebyrsatser indikerer, er, at man kun mener, at der i Danmark vil være 196 e-cigarett produkter på markedet fremadrettet. Det står i skærende kontrast til det nuværende antal produkter, som, hvis man tager lovforslagets definition på en e-cigarett, indbefatter mellem 5.000-6.000 forskellige produkter.

Hvis disse skal pålægges et registreringsgebyr på 36.900 kr., samt et årligt vedligeholdelsesgebyr på 14.700 kr., som der står i udkastet til lovforslag, så vil Sikkerhedsstyrelsen på et år generere ca. 283 mio. kr. alene i gebyrindtægter. Dette beløb finder vi ikke proportionelt, og det vil betyde lukning af et stort antal danske små og mellemstore forhandlere, distributører og importører. Med disse gebyrtakster, vil staten direkte definere hvilke spillere, eller hvor mange produkter, der må være på et ellers frit marked. Vi mener ikke, at det er statens opgave at sikre, at så få aktører som muligt kan konkurrere, når der er mulighed for, at mange flere kan være med.

I England har man valgt at gå en anden vej. Der forventer man, at gebyrerne for at anmelde et produkt (1), vil være ca. 2.200 kr., mens det årlige vedligeholdelsesgebyr vil være ca. 600 kr. Det er en markant anden pris, specielt set i lyset af, at man i England ikke ønsker, at hverken mundstykker, batterier eller andet tilbehør, skal registreres. Det vidner om, at man i England har en væsentlig bedre forståelse for markedet. Hvis man vælger at bevare et så højt gebyr i Danmark, som loven tilskriver det, så vil det få store konsekvenser for det danske marked. Det vil ikke være muligt for de enkelte forhandlere, distributører og producenter at udvikle markedet, hvis der pålægges et så stort gebyr for hvert eneste nye produkt, de ønsker at markedsføre. Ligeledes, da loven giver mulighed for salg på tværs af grænserne, kan store markedsandele risikere at flytte fra Danmark og over grænserne, til lande hvor produktregistreringen er væsentligt billigere. Vi håber ikke, at det er intentionen med dette lovforslag.

"Registreringsgebyret i Danmark, bliver 1843 % dyrere end i England,"

Vi foreslår derfor, at gebyret for anmeldelse og vedligeholdelse af et produkt sættes markant ned. I stedet bør der indføres et registreringsgebyr for hvert detailsted, der ønsker at sælge e-cigarett. Det vil for branchen være langt mere proportionelt, hvis man f.eks. indfører et årligt gebyr på 5.000 kr. pr. detailsted, der ønsker at forhandle e-cigarett. Dermed vil også udenlandske aktører der sælger i Danmark skulle betale. Samtidig skal gebyret for anmeldelse og vedligeholdelse af et produkt sættes til hhv. 2.500 kr. og 750 kr. Det vil både give plads til produktudvikling, og et marked med langt større diversitet og konkurrence.

Forbud mod reklamer

I 'Udkast til Forslag til lov om elektroniske cigaretter mv.', bliver der lagt op til et totalt forbud mod reklamer for e-cigaretter. Ikke blot vil det være forbudt at reklamere, men som det er formuleret i loven, så vil det også være forbudt at fremvise produkter på f.eks. en hjemmeside, der ellers alene agerer udsalgssted. Dette gøres, da man mener, at der ikke er forskel på e-cigaretter og tobaksvarer. Som der står i bemærkningerne punkt 3.10:

"Det indgår samtidig i regeringens vurdering, at elektroniske cigaretter med nikotin og traditionelle tobaksvarer er indbyrdes substituerbare."

Vi vil gerne anholde denne opfattelse af e-cigaretter. De er ikke indbyrdes substituerbare med tobak, hvilket den nyeste forskning også viser. I en ny undersøgelse (2), offentliggjort d. 21. december 2015, med deltagelse af over 15.000 franskmænd, bliver det dokumenteret, at e-cigaretter næsten udelukkende bruges af tidligere rygere. Det vurderes samtidig, at med det store antal personer i Frankrig, der er skiftet til e-cigaretter, kan der være reddet flere hundredetusinder liv.

Det vil i høj grad stride mod proportionalitetsprincippet, hvis man i Danmark sidestiller e-cigaretter og tobak, når det kommer til reklamer. Der er ikke længere nogen tvivl om, i hvert fald ikke blandt førende forskere, at e-cigaretter er et langt mindre skadeligt alternativ til tobak. Det står derfor også klart, at rygere vil have stor gavn af, at skifte tobakken ud med en e-cigaret.

"E-cigaretter er 95 % mindre skadelige end tobak; men kun 44,8 % ved, at de er mindre skadelige,"

Det er dog ikke kun i forskningsmiljøerne, at man er ved at få øjnene op for e-cigaretter. I England har deres sundhedsstyrelse i en rapport konkluderet (3), at e-cigaretter er ca. 95 % mindre skadelige end tobak, samt at under 1 % ikke-rygere, benytter sig af e-cigaretter. Desværre viser rapporten også, at kun 44,8 % af den engelske befolkning ved, at e-cigaretter er et mindre skadeligt alternativ til tobak.

Vores anbefaling er, at man formulerer loven således, at det alene bliver forbudt at markedsføre produkterne overfor personer under 18 år. Dette kan gøres med f.eks. forbud mod TV-reklamer i bestemte tidsintervaller, eller forbud mod reklame i bestemte medier. Det vil også betyde, at denne del af loven flugter med det proportionalitetsprincip, man også bruger i 'Loven om røgfri miljøer'. Det bør ikke være forbudt at fremvise produkter på en hjemmeside der agerer udsalgssted. Det skal være muligt for forbrugeren at finde produkterne, samt at distingvere de forskellige produkter fra hinanden. Det skal også være muligt for forhandleren at kunne forklare hvorfor produkterne adskiller sig, og i hvilken grad en bestemt e-cigaret vil være bedre egnet for den enkelte kunde.

Vi bør ikke ende i en situation, hvor næsten en million danske rygere ikke har mulighed for at finde information, om et langt mindre skadeligt alternativ til tobak.

Et forbud i forklædning

I lovforslaget ligger der umiddelbart op til, at e-cigaretter fra d. 20. maj 2016 vil være lovlige i Danmark. Det er også umiddelbart indtrykket, at det er hvad regeringen ønsker. Loven er dog så kryptisk formuleret, at man bliver i tvivl om, hvor vidt det egentlig bliver tilfældet. I §34 stk. 2 står der:

"Elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, der er fremstillet før den 20. november 2016, kan markedsføres efter de regler, der var gældende forud for lovens ikrafttræden, indtil den 20. maj 2017."

Dette kan umiddelbart virke som en udmærket overgangsbestemmelse. Den skal sikre, at forhandlere, importører og producenter har rigeligt med tid til at indberette produkter, der allerede er på markedet, og som man fortsat ønsker at markedsføre. Men i betænkningerne punkt 3.1 står der:

"Som tidligere nævnt findes der ingen lovlige elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med indhold af nikotin på det danske marked."

Dette vil altså de facto betyde et totalt forbud mod alle e-cigaretter på det danske marked, indtil de første produkter er godkendt af hhv. Sundhedsstyrelsen og Sikkerhedsstyrelsen, et halvt år efter d. 20. maj 2016. Det vil have den konsekvens, at det danske marked for e-

"Fra d. 20. maj 2016 og mindst seks måneder frem, kan alle e-cigaretter være forbudt i Danmark,"

cigaretter tager uigenkaldelig skade, og næsten alle forhandlere, importører og producenter vil blive tvunget til at lukke. Et forbud på minimum seks måneder vil også have den konsekvens, at store

markedsandele vil flytte over grænserne, da salg over grænserne bliver tilladt ifølge loven. Det er ikke vores opfattelse, at dette er en tiltænkt konsekvens, ej heller, at der politisk er konsensus for et sådant forslag; men ikke desto mindre, så tolker regeringen i betænkningerne selv loven på denne måde.

Vi vil foreslå, at loven omformuleres, således at alle e-cigaret produkter, der er markedsført i EU før d. 20. maj 2016, fortsat kan markedsføres. At disse produkter senest d. 20. november 2016 skal anmeldes til hhv. Sundhedsstyrelsen og Sikkerhedsstyrelsen og registreres. Hvis loven tilrettes på denne måde, så vil det sikre, at det fortsat er muligt at markedsføre e-cigaretter i Danmark i seks måneder efter lovforslagets ikrafttrædelse.

En kort opsummering

- Definitionen på en e-cigaret bør gøres skarpere, så alle produkter, der ikke har kontakt med e-væsker, slipper for at skulle indberettes jf. det engelske udkast. Produkter der ikke har kontakt med e-væske, er i dag allerede underlagt relevant mærkning, kontrol og standarder.
- Gebyrerne for registrering af produkter bør sættes kraftigt ned. Det bør ikke være 1843 % dyrere at registrere et produkt i Danmark, i forhold til England. Vi foreslår, at der frem for de høje gebyrer på produkter, bør være et gebyr for hvert udsalgssted, der ønsker at sælge e-cigaretter.
- Forbuddet mod reklamer for e-cigaretter bør modereres, så e-cigaretter ikke sidestilles med tobak. Vi mener, at der bør være proportionalitet i lovgivningen; og det bør være muligt for forhandleren, at fremvise sine produkter, bl.a. på sin hjemmeside.
- E-cigaret produkter der er markedsført i EU før d. 20. maj 2016, bør fortsat kunne markedsføres i Danmark indtil d. 20. november 2016. Dermed undgår man risikoen for et de facto forbud; og man undgår at markedet i Danmark tager uigenkendelig skade.

Noter

- 1) https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/490767/Regulatory_fees_for_e-cigarettes_-_consultation_document.pdf
- 2) <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26687039>
- 3) <https://www.gov.uk/government/news/e-cigarettes-around-95-less-harmful-than-tobacco-estimates-landmark-review>